

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun

judecând în ședință fără citarea părților recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al unității militare nr. 1080 din 09 octombrie 1941, în cauza penală în privința lui:

Balaban Mihail Ivanovici, născut în anul 1914, originar din sat. Brăviceni, județul Orhei,

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,-

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al unității militare nr. 1080 din 09 octombrie 1941, Balaban Mihail a fost condamnat în baza art. 16-54-1 lit.,b” Cod penal al RSSU la 10 ani privațiune de libertate cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani.

2. Potrivit sentinței Balaban Mihail a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind ostaș al armatei roșii și aflându-se în unitatea militară nr. 1080, nedorind să-și exercite serviciul militară, în iulie 1941, a avut intenția să dezerteze din unitatea militară menționată și să treacă de partea inamicului. Prin acțiunile sale, inculpatul Balaban Mihail a comis infracțiunea prevăzută de art. 16-54-1 lit.,b” Cod penal al RSSU, adică tentativă de trădare de patrie.

3. La 02 decembrie 2016, Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală prin care a solicitat casarea sentinței Tribunalului militar al unității militare nr. 1080 din 09 octombrie 1941 în privința lui Balaban Mihail, încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

În argumentarea recursului în anulare recurentul a indicat:

- potrivit prevederilor art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- sentința de condamnare în privința inculpatului Balaban Mihail a fost pronunțată luându-se la bază doar declarațiile acestuia, nefiind cercetate și alte mijloace de probă;

- a fost încălcat dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza în lipsa apărătorului a cărui participare în cazul dat era obligatorie;

- condamnarea inculpatului pentru tentativă de trădare de patrie constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil;

- hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Balaban Mihail, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Totodată, art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „trădare de patrie”, de aceea condamnarea lui Balaban Mihail pentru faptul că, fiind ostaș al armatei roșii și aflându-se în unitatea militară nr. 1080, nedorind să-și exercite serviciul militară, în iulie 1941, a avut intenția să dezerteze din unitatea militară menționată și să

treacă de partea inamicului, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat sentința pronunțată.

Reieșind din cele expuse și conducându-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnarea lui Balaban Mihail, cu casarea acesteia, încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,-

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casează total sentința Tribunalului militar al unității militare nr. 1080 din 09 octombrie 1941, în cauza penală în privința lui Balaban Mihail, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 20 decembrie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun